N°. 158. 1836.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 5 Julij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Heden (2 Julij) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101¼; 50 Metall. 104; Sp. Ardoin. 43⅞, 42⅞; Passive 1834, 13; Differed. 15⅛; Nap. renten 95; B. Tresbriefs 84; Sicil. 93½; Rom. L. 102⅝; ... Amst. 101¼; Buss. 87¼. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam, 1 pCt. voor hier.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 30sten Junij.

Men wil dat het gouvernement depeches uit Madrid heeft ontvangen, waarbij zich eigenhandige brieven, zoo van de koningin-regentes, als van den heer *Isturitz* bevonden. Beiden zouden te kennen geven dat men de aanstaande verkiezingen niet zonder bezorgdheid te gemoet ziet, en uit dien hoofde op eene meer beslissende ondersteuning aandringt. De Pauselijke nuntius zoude voorts zijne bemiddeling hebben aangeboden om eene schikking met don *Carlos* tot stand te brengen.

Heden is alhier onder goede eskorte aangekomen zekere *Freysse* die gezegd wordt in vriendschappelijke betrekkingen met *Alibeau* te staan, en te Bordeaux werd gearresteerd. Het schijnt dat het gouvernement aan deze arrestatie groot gewigt hecht, immers de heer *Pasquier* en de minister van justitie en binnenlandsche zaken hebben zich dadelijk na de gevangenis begeven, om deze man te verhooren.

Men wil dat er op dit oogenblik meer dan twee honderd personen in de hoofdstad in hechtenis genomen, doch dat er tevens eenige wederom in vrijheid zijn gesteld. Onder de jongst gearresteerden behooren twee beambten van politie.

De wapenschouwing van den 28sten Julij zal waarschijnlijk dit jaar in het veld van Mars plaats hebben. De zitting der wetgevende kamers zal naar men verneemt, eerst na den afloop van het proces van *Alibeau* gesloten worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den Julij.

De Nederlandsche oorlogsbrik *Pellekaan*, kapitein-luitenant *Rengers*, is den 2den Julij wederom uit Texel naar het eskader in de Noordzee vertrokken.

— Den 1sten Julij is op de scheepstimmerwerf *de Nijverheid*, te Schiedam, met het beste gevolg van stapel gelaten het door den scheepsbouwmeester *C. Gips* gebouwde fregatschip *de Stad Schiedam*, groot circa 500 lasten, gevoerd zullende worden door kapitein *D. H. de Boer*, en daarna de kiel gelegd voor een fregatschip van dezelfde grootte, *Eendragt* genaamd, beide voor rekening van de aldaar gevestigde reederij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten Julij.

Volgens het *Journal de Paris* zou het hof der Pairs reeds morgen bijeen komen om het rapport der commissie, over den aanslag van *Alibeau*, zijnde van den heer *Bastard*, te hooren voorlezen, en zouden voorts de debatten waarschijnlijk woensdag geopend worden.

Van onderscheidene kanten komen er deputatien, zoo van stedelijke en gemeente besturen, als van andere ligchamen, om den Koning geluk te wenschen.

Ter gelegenheid dat gisteren in de kamer der Pairs over de budgets van ontvangsten en uitgaven rapport werd uitgebragt, hebben de commissien zich ten hoogste beklaagd over de onvoegzaamheid, dat de kamer van afgevaardigden jaarlijks na de finantiele wetten te hebben afgedaan, zich door de absentie harer leden geheel ontbindt, en dus de Pairs in de noodzakelijkheid brengt, om hetzij de voordragten zonder eene wijziging goed te keuren, hetzij het bestuur in de grootste verlegenheid te brengen. Men beweerde, dat door deze handelwijze het evenwigt en de onafhankelijkheid van de wetgevende kamer werd verbroken, en verklaarde dat de commissie deshalve duidelijk nog de eenvoudige aanneming zoude voorstellen, doch zich in het vervolg verpligt zoude rekenen op den zedelijken dwang dien men haar aandoet, niet te letten. In het rapport over het budget van het graan, werd voorts het besluit der afgevaardigden ten aanzien van Algiers, opgeheven als het eenige dat met de belangen en de waardigheid van Frankrijk is overeen te brengen.

— De ministeriele bladen deelen berigten uit Madrid mede van den 25sten Junij, vermeldende dat de heer *Aguira Solarte* het ministerie van financien werkelijk heeft geweigerd, en dat deze post niet voor de opening van de volgende zitting der cortes zal vervuld worden.

Voorts hebben de grandes van Spanje onlangs te Madrid eene bijeenkomst gehouden, om te beraadslagen over de uitvoering van het aanbod, door hun vroeger gedaan, om hunne eigendommen tot waarborg te stellen voor de openbare schuld.

In Valencia beklaagt men zich zeer over de steeds toenemende magt van *Cabrera*, die genoegzaam geheel van het land meester is, en thans zijne strooptogten zelf tot in Neder Arragon uitstrekt.

— Van de grenzen schrijft het *Journal de Paris*;

» Na het gevecht van den 24sten, zijn de karlisten met 350 gekwetsten naar Olague teruggetrokken, en den volgenden dag aldaar door drie bataillons versterkt.

» De christinos hebben hunne positien te Larrasoana en in de omstreken behouden.

» De onder-koning van Navarre, baron *de Meer*, is door den generaal *Espartero* vervangen.

» Den 25sten heeft *Cordova* met twee divisien den weg naar Logrono ingeslagen.

» Den 27sten hebben de karlisten de regtervleugel van de linie der Engelsche troepen voor St. Sebastiaan aangetast; doch zij zijn met een verlies van 30 man teruggedreven.

— Gisteren (30 *Junij*) waren ter beurze genoteerd: 5 pCt. 108,30; 3 pCt. 80,20; Nap. renten 100,50; Spanje, 5 pCt. 41⅝; Passive 12¾; Rom. L. 103.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten Junij.

Z. D. de Hertog van Nassau is gisteren alhier aangekomen.

— Uit Berlijn schrijft men dat de vier regimenten die in het jaar 1831 aan het achtste legercorps in de Rijn-provintien werden toegevoegd, binnen kort naar hunne vorige standplaatsen in de oostelijke gewesten zullen terug keeren.

— De president van de Bondsvergadering, de graaf *van Münch-Bellinghausen*, zal waarschijnlijk deze stad voor eenigen tijd verlaten. Vermoedelijk echter zullen eerst de aanhangige zaken worden afgedaan, met name die, betrekkelijk de ontruiming dezer stad door de Bondstroepen.

— Den 25sten Junij heeft H. M. de Keizerin-Moeder, na een verblijf van eenige weken, Munchen verlaten en de terugreis naar Weenen aangenomen. Gelijktijdig zijn H. M. de Koningin van Beijeren en Z. M. koning *Otto* naar Marienbad vertrokken. De koning van Beijeren zou zich binnen weinige dagen naar Bruckenau begeven.

De Koning van Wurtemberg is den 28ste junij naar Weimar vertrokken om aldaar eenige dagen door te brengen.

Het Zwitsersch voorzittend kanton heeft bij circulaire van den 22 junij de overige bondsleden ten ernstigste uitgenoodigd, om de vlugtelingen uitgewekenen, die hetzij door deelneming aan den togt naar Savoije, hetzij door andere woelingen, zich voor derzelver verblijf in Zwitserland gevaarlijk hebben gemaakt, het grondgebied te ontzeggen, en op alle andere zonder onderscheid een waakzaam oog te houden.

Uit Weenen schrijft men dat de aartshertogin *Maria Louisa* van Parma, aldaar den 21ste julij is aangekomen. De Koning van Napels en de Prins *van Salerno* worden eerstdaags verwacht. Hunne Majesteiten de Keizer en Keizerin zullen in het begin van augustus naar Praag vertrekken om aldaar te worden gekroond.

In eenen brief uit Smyrna van den 2den Junij leest men:

» Volgens de jongste berigten uit Alexandrie, die tot den ... van Mei loopen, was de Fransche consul-generaal Mimaut toen

aldaar van zijne reis naar Neder-Egypte, alwaar hij den Onderkoning heeft opgezocht, teruggekomen. Sedert dat tijdstip is er geen twijfel aan, dat Mimant bij den Onderkoning op het erlangen van gelijke handels-voorregten voor de Franschen, als de Engelschen reeds genieten, en op de opheffing des alleenhandels zoo wel in Syrie als in Egypte, heeft aangedrongen, en dat zijne pogingen met het schitterendste gevolg bekroond zijn. Men kent wel geene bijzonderheden wegens den loop dezer onderhandeling, maar over deszelfs uitslag, die alle Franken zoo zeer verheugt, zijn alle handelsbrieven het eens. De minister van binnenlandsche zaken Boghos-Bey moet zich vroeger tegen deze toegevendheid verzet hebben; maar zijne tegenwerpingen moesten voor Mimant's bedreigingen wijken; en de toerustingen ter zee in Frankrijk, waaromtrent telkens ontrustende tijdingen inkwamen, hebben dus in zoo verre derzelver doel bereikt. Reeds is de zijdehandel, tegen betaling van den vroegeren tol van 10 ten honderd, vrij verklaard.

„Overigens houdt de Onder-koning zich voortdurend in Neder-Egypte op, en overtuigt zich daar met eigene oogen, tot welk eene mate van ellende hij dat gewest door zijn burgerlijk en militair regeringsstelsel gebragt heeft. Het ontbreekt overal aan handen tot bebouwing der akkers, en de jammerlijke toestand des lands springt zoo zeer in de oogen, dat Mehemed-Ali, daardoor ten diepste getroffen, tot verbazing van die hem omgeven, belastingen kwijtscheldt, voorschotten doet en de ongelukkigen, die hem om hulp smeeken, door giften als anderzins grootmoedig bijstaat. Hij bezoekt elk dorp, en heeft zijne terugreis nog zes weken uitgesteld. Niets spreekt wel sterker voor den treurigen staat van deze, door langjarige oorlogen ontvolkte, gewesten, dan de firman, dien Mehemed-Ali den 2den Mei heeft doen afkondigen. Volgens denzelven moet ieder gehuwd Egyptenaar, die geene kinderen heeft, eenen tweede vrouw nemen, en zal de regering voor het onderhoud van vrouw en kinderen zorgen, in geval zijn vermogen zulks niet toelaat.

„Het bestuur van het tuighuis te Alexandrie is thans aan eenen Franschman, Henry genaamd, toevertrouwd. De zeemagt is in den slechtsten toestand en het ontwerp tot het aanleggen van een dok wordt naar eenen zeer kleinen maatstaf uitgevoerd.

„Hier en daar in Egypte vertoont zich de pest, vooral ook te Damiette, alwaar dagelijks daaraan 10 of 12 menschen sterven. Te Alexandrie zijn echter tegen de verspreiding dezer ziekte de loffelijkste maatregelen genomen. Alle de levensmiddelen zijn zeer duur, en het brood is zoo schaarsch, dat de bakkers-winkels niet zelden door het volk als belegerd worden — Bij alle deze jammeren komt nog, dat Mehemed-Ali gebrek aan geld heeft, en daardoor de achterstallige soldij aan de militaire en burgelijke beambten niet voldoen kan; alsmede dat Egypte door eene menigte Syriërs overstroomd is, die de conscriptie in hun vaderland ontvlugt zijn, in de steden langs de straten rondzwerven en dringend om aalmoezen smeeken. De Regering laat hen, zonderling genoeg, vrijelijk rondzwalen."

— In een dorp op 45 wersten van Odessa, te Koblewka, tusschen de monding des Limans van Tiligul (het oude Axiacus) en het meer Karabut, op dezelfde plaats, waar men thans nog sporen van een oud etablissement ziet, heeft een boer eene marmeren plaat gevonden, welke ¾ arschinen lang en ½ breed, en een Grieksch opschrift is. Dit opschrift is buitengemeen goed behandeld en vertoont bezeunde spelen, welke de Grieken, ter eere van *Achilles*, bij de Zwarte Zee hebben ingesteld. Dit bewijst bovendien het zeggen van den overleden oudheidkundige *Stempkowski*, over het bestaan eener oude Grieksche stad, Odessos, aan den regter-oever van den Axiacus. Het opschrift is omstreeks twee honderd jaren na de geboorte van Christus, en alzoo uit den laatsten tijd der Grieksche kolonien aan de noordelijke kust der Zwarte Zee.

Te Weenen waren den 26sten genoteerd de Metall. 5 pCt. 104; 3 pCt. 75¾; Bankactien 1377.

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten Julij.

Z. K. H. de Kroonprins der Nederlanden is den 28sten der vorige maand naar het beroemde landgoed van den Hertog *van Marlborough*, Bleinheim, vertrokken; Hoogstdeszelfs zoonen zijn gisteren alhier teruggekeerd, na een reisje van 6 dagen door sommige streken van Engeland te hebben gedaan. De beide Prinsen bezochten onder anderen de schoone natuurtooneelen langs de meren van Cumberland en Moreland, den ijzeren spoorweg van Manchester naar Liverpool, Birmingham, enz.

— Gisteren is in het Lagerhuis door den heer *Rice* rapport uitgebragt over de conferentien, met de afgevaardigden van het Huis der Lords over de Iersche corporatie-wet gehouden. Het blijkt daaruit dat het Hoogerhuis verklaard heeft ten aanzien van sommige punten van ondergeschikt belang wel te willen toegeven, doch zich niet te kunnen vereenigen met het hoofdbeginsel der onderhavige wet, naar hetwelk de benoeming der stedelijke besturen in Ierland aan de stemgeregtigde burgers zou worden opgedragen, vermits die bepaling eene voortdurende bron van godsdienstige en burgertwist zoude zijn. Toen de inhoud van dit stuk was medegedeeld, stelde Lord *Russell* voor om de beraadslaging daarover drie maanden te verschuiven, wijl toch het hoofdbeginsel der wet door de Lords niet zou worden toegegeven, en men welligt in eene volgende zitting gelegenheid zoude vinden om zich omtrent de billijke eischen der Ieren te verstaan. Ofschoon dit voorstel in zich zelve geen tegenstand vond, beklaagde zich echter de heer *Hume*, dat lord *Russell* te toegevend was en te gematigd sprak van eene vergadering, die als het Hoogerhuis, haren eigen ondergang bereidde. *O'Connel* beweerde mede, dat de Lords, door onder het nietig voorwendsel van onlusten in Ierland voor te komen, de bevolking hare regten te onderhouden, thans juist het tegendeel zouden bewerken, wijl Ierland thans als een man zoude opstaan, om regt zoude roepen en des noods de Unie verbreken. Sir *R. Peel* en eenige andere van de behoudende partij hebben de onafhankelijkheid van het Hoogerhuis verdedigd, daarbij voegende, dat het voorstel van Lord *Russell* hem bevreemde, wijl men anders gewoon was een zoo belangrijk punt van beraadslaging vooraf aan te kondigen. Niet te min is hetzelve voorstel eindelijk zonder stemming aangenomen. Naar aanleiding zijner vroegere verklaringen, meende men dat *O'Connell* gisteren avond de motie zoude doen om het Hoogerhuis te hervormen, immers eene commissie te benoemen, die daarover rapport mogt uitbrengen. Hieraan is echter geen gevolg gegeven, waardoor bij velen het vermoeden is ontstaan dat ook de ministers het voornemen zouden hebben, zich door eene beslissende maatregel van den voortdurenden tegenstand van het Huis der Lords vrij te maken. Intusschen is dien aangaande niets met zekerheid bekend.

In de zitting der lords, van heden avond, heeft de graaf van *Wicklow* gesproken over den staat van het onderwijs in Ierland, en gezegd, dat de scholen in godsdienstige vereenigingen werden veranderd, waar soms altaren opgerigt en de mis gelezen werd. Overigens zouden opvoedingsgeschriften, aldaar in gebruik, zeer oproerige leerstelsels behelzen. De minister *Landsdowne* heeft over het geheel ten deze een ontwijkend antwoord gegeven, doch zich niet afkeerig verklaard van den door den vorigen spreker geuiten wensch, dat aan de Hervormde geestelijkheid in Ierland, een werkzaam deel bij het toezigt over het openbaar onderwijs werd verzekerd.

— De agent van het Spaansche bewind alhier, heeft, uit hoofde van gebrek aan fondsen, geweigerd eenige wissels te betalen, ten bedragen van 25,000 pond, welke door een aanzienlijk huis op de Spaansche grenzen waren getrokken, wegens levering aan het leger der christinos in Britsche [illegible]. Een voornaam koopman te dezer stede heeft echter, ten gevalle van den trekker, gezorgd, dat de wissels niet geprotesteerd zijn.

— In het Koninklijke Instituut te Londen wikkelde de heer *Pettigrew* onlangs eene mummie los. Er bevonden zich daarbij vele aanschouwers. De heer *Pettigrew* begon met eene beschrijving van de wijze hoe de mummien worden gebalsemd. Volgens de zorgvuldigste wijze, die omtrent 225 £ sterl. kost, worden de hersenen door de neusopening, en de ingewanden door eene insnijding aan de linkerzijde des ligchaams uitgehaald, daarna wordt het hoofd met aardhars gevuld, de ingewanden worden met palmwijn gewasschen, met welriekende stoffen besprenkeld, en hetzij weder in het benedenlijf gesloten, of in afzonderlijke kistjes gesloten, daarna laat men het ligchaam 70 dagen in natrum liggen, vervolgens wordt het gedroogd, ingewikkeld, in de kist gelegd en aan de nabestaande overgegeven. Volgens de tweede minder zorgvuldige wijze kost het inbalsemen der mummie 75 p. st., en volgens eene derde manier, die eigenlijk slechts daarin bestaat dat het ligchaam in natrum wordt gedompeld, nog minder. De mummie, welke door den heer *Pettigrew* werd losgerold, had hij uit een museum gekocht, dezelve lag in drie kisten. Op de buitenste ontwaarde men aan elk eind der regterzijde een sperwerkop, een zinbeeld der zon en het heilige oog; voorts het beeld van den overledenen, eenen priester van *Osiris*, en vier beschermgeesten van het graf. In het midden van de regterzijde zag men het schip der zon, als mede den overledenen en *Horus* als stuurman. In het midden van de linkerzijde der kist zag men de wereld, blaauw geschilderd, twee regters met ramshoofden, een nederdalend mensch rood geschilderd, en een opstaand mensch, blaauw geschilderd. Dit schijnt de twee naturen van den mensch, de mentele en de corporele, te kennen te geven, waarvan de een zich verheft, terwijl de ander stervend nederdaalt. Aan de regterzijde bevonden zich ook drie rijen hieroglyfen, waarin gezegd werd dat dit ligchaam het lijk was van *Osiri*, of *Osirio*, of *Osirios*, priester in

den tempel van *Ammon*. Op de onderste kist bevond zich onder aan den voet eene afbeelding van den overledenen, op den heiligen stier, die met hem naar de Elijsesche velden snelt. Op den rug van deze kist ziet men den zoogenaamden Nijlsleutel, of het Osirische zinbeeld des verstands. De heer *Pettigrew* volbragt de loswikkeling der zwachtels, die de mummie omgaven, zoo ver zulks doenlijk was in den tijd van een uur. Op deze zwachtels was veelal de naam der mummie geschreven, en wel nadat de zwachtels reeds om het ligchaam waren gewonden, hetwelk daaruit bleek, dat de verfstof in een enkel geval tot de onderliggende zwachtels was doorgedrongen. De ingewanden waren door eene snede aan de linkerzijde uit het ligchaam genomen en tusschen de beenen gelegd; de lever was voorwaarts tegen het onderlijf vastgekleefd. Het loswikkelen der zwachtels konde niet geheel volbragt worden, doordien de benedenste windsels door de bitumineuse materie, welke bij het balsemen gebezigd wordt, te vast aan het ligchaam kleefden. De ooren echter en een gedeelte van den schedel werden toereikend ontbloot, om uit het geschoren hoofd te kunnen besluiten, dat de mummie het lijk van eenen priester was. De armen waren afzonderlijk omwonden, iets dat men weinig aantreft.

— Heden stonden de 5 pCt. gen. 92¾; Ned. 2½ pCt. 56¼ à ⅝; dito 5 pCt. 101¾ à ⅛; Spanje 42⅜ à ⅞; dito Passieve 12⅝; dito Uitgest. 19½ à ⅝; Port. 3 pCt. 52⅜.

Aanslag op het leven van den Koning der Franschen.

Ja, er leeft eene Voorzienigheid, die waakt over ons menschen; al wat er gebeurt geschiedt onder hare toelating; maar, waar het past, daar spreekt zij: tot hiertoe en niet verder! Ten derden male sedert de Julij-omwenteling is er een aanslag op het leven van den koning der Franschen volvoerd; een vierde aanslag werd voorgekomen en verijdeld; en telkens male als de dreigende hand der moordenaars zijn slagtoffer meende te zullen bereiken, zoo dikwijls heeft ook de steeds wakende Voorzienigheid die pogingen tot moord doen mislukken. De berekeningen der menschen hebben gefaald; hun werk is misdadig en onvruchtbaar ten goede bevonden, en het is verbroken geworden. Men vergelijke het niet, hier is nogmaals de bewaring van eens Vorsten leven zigtbaar; hier is de redding nabij geweest, waar geene redding scheen verwacht te worden. Het schot is mislukt, en de koning der Franschen leeft, en dat leven is onder de tegenwoordige omstandigheden eene weldaad voor Frankrijk, en de waarborg van het behoud van den vrede in ons werelddeel. Het geldt hier niet te twisten over [illegible] in het staatkundige, noch of koning Lodewijk Philips de [illegible] van Frankrijk is; evenmin, of de Julij-omwenteling, welke al de mogendheden van Europa hebben erkend en gehuldigd, uit wettige en billijke oorzaken ontstond; en of de mogendheden zich niet verkort hebben met dezelve zoo geneedelijk te erkennen; het geldt hier iets veel heiligers en edelers; de onkreukbare majesteit der Koninklijke Waardigheid, en de onschendbaarheid en veiligheid van een Vorstenleven, welke bij alle beschaafde volken gewaarborgd zijn door de eer en trouw des volks, tot welke staatkundige gezindheid hij ook moge overhellen.

Die aanslag toont ten duidelijkste aan, welk een volslagen gebrek aan zedelijke en godsdienstige beginselen er bij de lagere standen der Fransche bevolking bestaat; hoeveel behoefte er is aan eene betere maatschappelijke verlichting; hoe dringend eene meer bruikbare, niet op ijdele theorien, maar op geschiedenis en ondervinding gegronde beschaving gevorderd wordt; hoe luide de ledigheid des harten getuigt tegen de ijlhoofdigheid, door de bloote opscherping des verstands zonder zedelijk onderrigt te weeg gebragt; hoe verderfelijk de [illegible] werken, wanneer gevoel van deugd noch begrip van God en zijne dienst, dezelve leiden en beteugelen; hoe diep rampzalig de Staat is, bij welke die zedelijke bestanddeelen van deszelfs voortdurend bestaan gemist worden bij de bevolking, welke die Staat uitmaakt. Deze zijn de wrange en verpestende vruchten, welke eene afschuwelijke staatsomkeering, voorbereid door zoogenaamde philosophen, die God noch zijne dienst eerden, in het laatst der vorige eeuw heeft voortgebragt. Noch de moordschavotten, noch het decreet, dat de Fransche natie het bestaan van God erkende, noch de lange aaneenschakeling van bloedige oorlogen, schijnen dat verderfelijk zaad te hebben kunnen uitroeijen; het Fransche volk, hetwelk het eene nieuwe orde van zaken had gezocht, en de oude instellingen had verbroken, is niet gelouterd geworden door de lotgevallen, welke tot aan de herplaatsing des ouderen takS der Bourbons op den troon hetzelve getroffen hebben. Dat volk heeft zich niet gekeerd tot de Eeuwige troon van licht en leven; dat volk heeft zich niet verzoend met God en de wereld, wier wetten het verbroken had; geen opregte terugkeer tot ware reine Godsdienst des harten, liefde tot deugd en zedelijkheid en het aanhangen en voorstaan eener maatschappelijke daarop gebouwde beschaving van hart en geest, wordt ongelukkiglijk niet genoeg bespeurd. De onverzadelijke begeerte om vooruit te komen, de onzalige zucht naar standverwisseling, welke de banden des bloeds verbreekt, de stille omgang des huisselijken levens veracht, en den grond legt tot verguizing van alle menschelijke en goddelijke wetten; deze hebben den geest der bevolking beneveld, en het hart ongevoelig gemaakt voor alle goede indrukselen. —

Van daar die onverdragelijke betweterij, die zelfs overslaat tot in het ongerijmde; van daar die gedurige gispingen van alle maatregelen van bestuur door de Hooge Regering des lands genomen; van daar dat onverstandig goed- en afkeuren van al wat overeenkomt of strijdt met eigen meeningen; maar tevens ook van daar die overdrevene en ijlhoofdige begrippen van staatsvorm en regeringsmanier; die strafbare pogingen om zich ten koste van anderen te verrijken; die woelige associatien, waarbij doel en middelen even veel walging als afschuw verwekken; die ontevredenheid, die zich niet bevredigen laat, en die ten laatste voert tot moord, ja zelfs tot koningsmoord. Die pogingen tot koningsmoord nemen daaruit haren oorsprong; de omwenteling heeft alles den bodem ingeslagen, heeft alles vertrapt of verguisd; en de kindskinderen van hen, die aan de tooneelen deel namen, of daarbij in de handen klapten, hebben de beginselen (als zij dien naam verdienen), hunner vaderen aangenomen, hebben de lessen der ondervinding en der geschiedenis versmaad; de majesteit des troons, het onschendbare leven des konings, zijn bij hen ijdele klanken, woorden zonder beteekenis; de ongelukkigen begrijpen niet, dat, met zelfs het leven eens konings en de majesteit des troons te vrijwaren tegen schendige aanrandingen, zij het leven van niet een enkel lid der burgerlijke maatschappij meer veilig verklaren, en de majesteit des volks, waar op zij zoo luide gewagen, in de gekrenkte majesteit des troons zelve, wordt gekrenkt en te niet gedaan.

In de hand der steeds wakende Voorzienigheid is koning Lodewijk Philips het middel geweest, waardoor de Julij-omwenteling, die dreigend over Europa losbrak, is bedwongen geworden; onder het vorig bestuur in Frankrijk had Karel X eene verkeerde rigting gegeven aan de opvoeding des volks; de verlichte Guizot heeft onder het bestuur des tegenwoordigen konings de wonden der natie gepeild, en de middelen tot genezing derzelve voorgeschreven; een krachtige wil bedwingt de woelgeesten der partijen; het geweld heeft wel het geweld gekeerd, maar de factiën werden verwonnelingen; het bestuur werd meer en meer gevestigd. Wat geene openlijke aanranding van het gezag vermogt, heeft sluipmoord te vergeefs herhaalde malen beproefd. De Fransche regering beoordeele echter dezen laatsten aanslag niet verkeerd, door voorgenomene begenadiging jegens staats-misdadigers, of welwillendheid ten gunste van de ongelukkige opgeslotenen te Ham daarom op te schorten of in te trekken; krachtige handhaving der wetten en gepaste edelmoedigheid kunnen gepaard gaan; men lette slechts niet op de verschijnselen van het kwaad, maar neme het kwaad zelve weg; dat is men trachte de natie in zedelijkheid en godsdienstige beginselen te doen rijk worden. Wanneer de koning der Franschen gevallen ware door de hand des sluip-moordenaars, dan ware de toestand van Frankrijk verschikkelijk geweest, dan zouden de partijen van alle banden zich hebben losgerukt en zich onderling aangegrepen hebben; daarom is de bevrediging van dit rijk door eene verstandige staatkunde een hoofdvereischte van de regering van koning Lodewijk Philips; en daarvan is hij zoo wel overtuigd, dat blijkbaar zijne geheele wijze van bestuur daarheen is gerigt. Die pogingen zijn, zoo veel de tijd toeliet, met vrij gelukkigen uitslag bekroond; wij gelooven ook, dat Europa in deze aanslagen op het leven van Koning Lodewijk Philips niets anders zullen zien dan strafbare pogingen van woelzieken, of wel de misdaad van eenen waanzinnigen, waarvoor de meest verdienstelijke Vorst zelfs niet beveiligd is; daarom hebben wij geloof gehecht aan de gelukwenschen der mogendheden ten vorigen jare, en dat zij allen opregtelijk wenschen, dat hij, die zoo veel in overeenstemming met haar toebragt, om de algemeene vrede in ons werelddeel te bewaren, en zoo krachtig medewerkte om den tuimelgeest der revolutie te bedwingen, nog lange den troon moge bekleeden, waarop hij door Hooger Magt werd beschermd en gehandhaafd, en alzoo de mogelijkheid niet weggenomen worde, om de zoo verwikkelde belangen van Europa met wijsheid en gematigdheid en naar de beginselen eener eerlijke staatkunde, zoo veel zulks die thans nog in eere en gangbaar zijn, te vereenvoudigen, en de vrede op hechtere grondslagen dan in de laatste jaren, te bestendigen.

MUSEUM LITTERAIRE.

No. 1.

Eene onderneming van grooten omvang in het vak van den boekhandel is voorzeker de uitgave tegen verminderde prijzen der voornaamste voortbrengselen van bekende schrijvers; en dergelijke ondernemingen treft men vooral in België aan, waar de recognitie welke men aan den schrijver betaalt, de uitgever niet drukt, en dus de prijsvermindering somtijds nog al aanzienlijk kan wezen. Eene dergelijke onderneming bestond er in 1829 reeds, doch op minder groote schaal, dan de nu onlangs begonnen uitgave van het Museum Litteraire. Uitgave, bewerking, inhoud der boeken, alles tracht men te vereenigen, om waarde aan die onderneming bij te zetten; en de bijval welke daaraan ook hier te lande mogt te beurt vallen, dringt ons om aan dit gedeelte der nieuwere fransche letterkunde, welke ons dit Museum leveren zal, ook onze meer opletende aandacht te wijden. — De onderscheidene schrijftrant en de uiteen loopende denkwijze van hen, wier werken langs dezen weg, voor geringen prijs, worden verspreid, en die juist doordien zij zeer gemakkelijk verkrijgbaar gesteld worden, verdient zoo wel opmerking, als de wijze van behandeling, de keuze van het onderwerp en de strekking van het geschrift zelf; en daarom wilden wij die voortbrengselen der Fransche letterkunde, welke onder dien algemeenen titel van Museum Litteraire aan het publiek worden opgedischt, na bedaard onderzoek, beoordeelen; wij gelooven dat er dan wel altijd gelegenheid zal

gegeven worden, om er eenige wenken en leeringen uit op te zamelen. — Wij willen ons heden bepalen, met het een en ander te zeggen omtrent de *Scènes de la vie Espagnole* par Mde D'ABRANTÈS. In twee deeltjes, uitmakende twee *livraisons* van het museum, heeft de schrijfster eenige verhalen geleverd, getrokken uit de zeden en gewoonten der Spanjaarden van den lateren tijd, waarvan de *Dona Clara* het voornaamste, het uitgebreidste en in zielkundige opmerkingen het rijkste van allen is. Het geschiedverhaal zelf is zeer eenvoudig: » *Dona Clara*, de dochter van eenen ouden Spaanschen Edelman, zonder geldelijk vermogen, wordt in huwelijk begeerd door eenen markies, *Don Fernand* genaamd, wiens jeugd, bevallig voorkomen, welgemanierdheid, geestbeschaving, rijkdom en afkomst hem spoedig de liefde verwierven van het voorwerp zijner aanbidding. Zijn vriend *Don Luis*, die van de kinderjaren met hem was opgekweekt, was belast met de aanvrage om de hand dier schoone voor den markies te doen; doch deze, zich zelven daarvan onbewust, wordt zelf in liefdegloed ontstoken voor de aanstaande bruid zijns vriends; eerst na de plegtigheden des huwelijks ontwaart hij zijnen toestand. *Dona Clara* wordt echter van dit geheim onderrigt en weet den ouden vriend hares echtgenoots, die nu door dezen gehaat wordt, van zich te verwijderen: Doch na ettelijke jaren keert *Don Luis* terug; weet zich door zijne aanhoudendheid ten laatste te doen beminnen; die genegenheid had echter niets misdadigs, in zoo verre daar geene ongeoorloofde daden mede gepaard gingen; dan ten laatste bezwijkt de vrouw, die altijd gekampt had, om zich zelve deugdzaam en rein te bewaren en den vertoonder van haar huisselijk geluk tot andere gevoelens te brengen. Dat oogenblik van haren val is echter tevens het oogenblik van hare straf; de vertoornde echtgenoot berooft haar van het leven; de rampzalige minnaar, die zijne straffende hand wist te ontduiken, ging in een klooster zijne verkeerdheden boeten." De schrijfster heeft dit aandoenlijk verhaal doen voorafgaan van eene ongezochte inleiding, waarbij zij de gelegenheid heeft waargenomen, om eene heerlijke beschrijving te geven van het Escurial, en aan den omtrek van dat ontzaggelijk paleis. Het is in een van de aldaar aangetroffen wordende kloosters, dat zij den boeteling *Don Luis* bespeurt, en zij legt aan haren reisgenoot het verhaal in den mond, 't welk wij kortelijk hier boven hebben te zamen getrokken. Over het geheel ontbreekt het in dat verhaal niet aan heerlijke plaatsbeschrijvingen van de verrukkelijkste oorden van Spanje, welke het verhaal opluisteren, maar vooral is het verhaal van *Dona Clara* voortreffelijk volgehouden; de edele vrouw, die men zelfs in het laatste tijdperk van haar leven niet dan met medelijden kan gadeslaan, nadat zij te vergeefs de driften in eens anders boezem bestreden hebbende die nog in haar zelve moest gaan bestrijden, en ten laatste bezweek, is meesterlijk geschilderd; zoo schetst de schrijfster de aandoeningen der ziele, in de binnenkameren van het vrouwelijk hart, waarvan zij toont den sleutel te kennen, geschetst op eene wijze, die aan haar eigen karakter eer aandoet. — Het is de worstelstrijd tusschen liefde en deugd, welke zij heeft afgemaald, en haar het leven geteekend; zij heeft geen roman-heldin willen leveren, maar zoo als zij zegt, een tafereel van het Spaansche leven voorgesteld. — De schrijfstijl is eenvoudig, natuurlijk en uitermate kiesch; de voordragt is rijk in beelden zonder tot het overdragtelijke over te slaan, en heeft niets van dat gedwongene en overdrevene, van dat kille en naakte der voorstelling van enkele vernuften van dezen tijd; er komen in dat verhaal, zoo wel als in overige tafereelen, die de schrijfster voorstelt, denkbeelden voor, die met onze Nederlandsche denkwijze en begrippen van zedekunde in strijd zijn, maar de schrijfster zelve toont aan, dat die begrippen en zeden oorsprong nemen uit de bedorvene leeringen, welke de zuivere Evangelieleer hebben misvormd en onkenbaar gemaakt, en uit het nog in Spanje zoo lang heerschend gebleven en nog heerschend denkbeeld van het vermogende van uiterlijke devotie en Godsdienstplegtigheden, zonder dat de vereering en aanbidding van het Opperwezen in geest en in waarheid in het hart aanwezig is: en waaruit de meest onbegrijpelijke vereering van godsdienstigheid en zedeloosheid, de godsvereering en moord in bijna hetzelfde oogenblik alleen kunnen verklaard worden. — Na de *Dona Clara*, volgt een verhaal *de Spaansche vrouw* getiteld: het is een tafereel uit den Napoleontischen oorlog, en stelt eene vrouw voor, welke na zelve gedurende twee jaren als *guerilla* den oorlog te hebben medegevoerd met haren vader en echtgenoot, in dien oorlog haren vader, vier broeders en eindelijk haren echtgenoot verliest. Bij het naderen van den vijand tot de plaats harer woning, weet zij de dorpelingen tot het verlaten van hunne woonplaats te bewegen, en sterft vrijwillig met haar kind door vergif, nadat zij een groot aantal vijanden op gelijke wijze had vergiftigd. Wat wij van plaatselijke beschrijvingen, stijl en levendige voordragt zeiden omtrent het vorige verhaal, verdient hier, zoo als in al de verhalen, ruime toepassing. De schrijfster had zich voorgesteld, om de kracht der Vaderlandsliefde in alle hare schoonheid, maar ook in hare afdwalingen voor te stellen; even als zij in het vorige verhaal in den worstelstrijd tusschen liefde en deugd, de voortreffelijkheid en kracht van vrouwelijke echtelijke liefde en de vertwijfelingen waartoe misdadige begeerten kunnen verleiden, op het heerlijkste had doen uitkomen. — In het derde tafereel, *de Biechtvader*, zien wij, waartoe onreine drift den geestelijke verleiden kan, die, misbruik makende van zijn gewijd kleed, om familien te regeren, de geessel wordt der maatschappij, waarvan hij een weldadige beschermer moest wezen: Daar hoort men hoe een zijne zinnen en lusten niet bedwingende priester, eene eerlijke reine maagd tot ontucht wil verleiden, haar huwelijk tracht te beletten, en haar aan den voet van het altaar, waar bij hare echt zoude zegenen, met dolksteken ten offer brengt aan wraakzuchtige jaloezij. — Eindelijk besluit een vierde tafereel: *de Stieren-kampvechter*, den rij der verhalen; het bevat de voorstelling van de verbastering der hoofsche zeden in Spanje, waar eene adelijke vrouw eer en echtelijke verbindtenissen vergeet ter liefde van eenen in de stierengevechten bekend geworden kampvechter, wien zij onttroont aan de huwelijke genegenheid eener hem liefhebbende vriendin, en welke zij briefs ten laatste opoffert aan hare jaloezij, daar zij het hart van den kampvechter aan zich niet weet te boeijen. In dit laatste stuk blinkt vooral uit de meerderheid van de liefde, die in een rein hart oorsprong neemt, boven de kwalijk genoemde liefde, welke alleen uit eene begoocheling der zinnen en uit de opbruisching der driften geboren wordt. — Deze verhalen zijn alle van dien aard, dat zij onschadelijk zijn voor degenen, die dezelve in haar geheel en met aandacht lezen; voor hen, die alleen aan de zoogenaamde *intrigue* blijven hangen, houden wij ze voor nadeelig. — Indien al de voortbrengselen, die in het MUSEUM LITTERAIRE opgenomen worden, alzoo waren, zouden wij er mede vrede hebben; maar dat is het geval niet, zoo als wij zulks in een volgend nummer zullen aantoonen.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT van Zondag 3 Julij zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet:
Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $56\frac{11}{16}$; Ardoins 85 à $43\frac{5}{16}$, $\frac{1}{8}$.

*** Al degenen die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijlen den Heer J. H. LEENDERS, in leven Apotheker, op den 27sten April 1836 te Oosterhout overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen ten huize van den ondergeteekenden te Oosterhout, vóór of uiterlijk op den 31sten Julij 1836, zullende daarna geene betalingen meer gedaan worden.

Oosterhout, den 1sten Julij 1836. D. L. LEENDERS.

*** Men verlangt bij een *Kavallerie Korps* een MUZIEKMEESTER, in staat om een *Muziek-Korps* te dirigeren. De belanghebbenden gelieven zich te adresseren, met gefrankeerde brieven, waarin de voorwaarden tevens zijn opgegeven aan het Bureau dezer Courant.

*** Tegen 1°. Augustus aanstaande verlangt men binnen Breda eene DIENSTMEID van onbesproken gedrag, bekwaam tot alle Huiswerk en goed kunnende Koken. Men vervoege zich, tot informatien bij de Uitgevers dezer Courant.

Op nader te bepalen tijd en plaatse zal publiek worden VERKOCHT:

De Heerlijkheid *OIJEN*,

gelegen aan de Rivier *de Maas* in de provincie Noord-Braband, bestaande in; HERQUD ADELIJK KASTEEL en bijbehoorende GEBOUWEN op het Bassecour, met KOETSHUIS, STALLING, SCHUREN, MOESTUIN, LAAN en CINGELS om voornoemd Kasteel gelegen, mitsgaders al deszelfs REGALIEN van geregt, Dijkzool, jaarlijksche schadeloosstelling voor de [illegible], Tol, Pont- en Voetveer over de Maas, en verdere regten en geregtigheden, als waarvan gemelde Heerlijkheid nog jouisseert, benevens Tienden, Cijnsen, Tijnsen, Recognitien en Erfpachten, met ongeveer 150 bunders allerbest Uiterwaardsch Hooiland en ruim 60 bunders Binnendijks Wei- en Bouwland, zoo als nader met gedrukte Billetten alom zal worden bekend gemaakt.

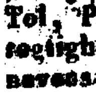

De Notaris JOHANNES HENDRIK VAN DEN HAM, residerende te Boxtel, hoofdplaats van het Kanton, arrondissement 's Hertogenbosch, provincie Noord-Braband, heeft ten overstaan van den Heere Vrederegter van het Kanton, op Dingsdag den 28sten Junij 1836,

Provisioneel Verkocht:

Een groot welgeconserveerd en goed betimmerd HEERENHUIS met Erve, Openplaats, Moes- en Bloemtuin, omringd met Hagen en Grachten, beplant met vele exquise Vruchtboomen en andere Bloem- en Heestergewassen; mitsgaders KOETSHUIS en STALLING, staande en gelegen te Boxtel aan den Straatweg van 's Hertogenbosch op Eindhoven, groot te zamen 43 roeden, 30 ellen, bij het kadaster bekend sectie K, no. 10 en 11.

Inzet . . . f 4550.
75 slagen . . - 375.
f 4925.

De definitieve toewijzing zal plaats hebben op Dingsdag den 10den Julij 1836, des namiddags om 5 ure, ten huize en herberge van JOHANNES JOSEPHUS OPPERMANS, in het *Fortuin*, te Boxtel.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een Mecklenburgsch RIJPAARD, Moren-Schimmel. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

VESICATOIRES-CAUTÈRES.

VESICATOIRES ALBESPEYRES, welke in 12 uren zonder prikkeling beginnen te werken. PAPIER D'ALBESPEYRE, om eene bestendige Suppuratie te Onderhouden, zonder reuk of pijn te veroorzaken, dat reeds meer dan 20 jaren door de Geneesheeren van Parijs gebezigd is. COMPRESSES PAPIER SONGIEUX, verkieselijk boven die van Linnen, bij den uitvinder: *Faubourg St Denis*, No. 84, te Parijs.

Depôts door geheel Nederland bij den Heer H. K. SMIT *pharm.* Nieuwendijk No. 54, te Amsterdam.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.